

Visuell makt – en krigsförklaring

En diskursanalytisk fallstudie på satellitbilderna som presenterades i FN:s säkerhetsråd 2003 av Collin Powell

Noah Waldfogel

Antal ord: 9939

Abstract

The objective of this paper is to examine a case-study on the satellite images presented by Collin Powell in the U.N. security council in 2003. This is done through a discourse analysis with visual securitization as the main theory. The papers focus is the satellite imagery that Powell used to present a fabricated evidence on the Iraqi regime and its weapons of mass destruction program. However, the paper also analyzes other speeches linked to the invasion of Iraq and other material to illustrate in which dominated discourse these satellite images could gain visual power. The main purpose is to understand how the satellite images were remediated, securitized and how that could bring the images to act in a regime of truth. The result is that the images were acting in a regime of truth given the dominated discourse. The American administration had already made up its mind about Iraq long before the images were presented. The sole purpose for Powell to present the so-called evidence in the security council was an attempt to convince the world to believe in the same narrative about Iraq as American politicians did. It is a great danger when imagery acts in a regime of truth on a political level. The visual gives policymakers the power to present “the objective truth” but through remediation actually can fabricate it given the discourse. The use of the visual in international politics therefore contains a lot of power and it is vital to understand this power in international politics.

Key words:

Återmediering, satellitbilder, säkerhetisering, sanningsregim, visuell makt, massförstörelsevapen, Collin Powell

Innehållsförteckning

1 INTRODUKTION	4
1.1 PROBLEMFORMULERING	4
1.2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	5
1.3 AVGRÄNSNING	6
2 BAKGRUND TILL INVASIONEN	7
3 TIDIGARE FORSKNING	8
4 TEORETISKT RAMVERK	9
4.1 ÅTERMEDIERING	9
4.2 VISUELL SÄKERHETISERINGSTEORI	9
4.2.1 Kritiska reflektioner av teorin	10
4.3 HUR DE SKA ANVÄNDAS I UPPSATSEN	10
5 METODOLOGI	11
5.1 Kritiska reflektioner av diskursanalysen	12
6 FORSKNINGSDSIGN	13
6.1 EPILOG	14
7 ANALYS	15
7.1 BILDERNA I SIG	15
7.1.1 Taji	15
7.1.2 Al-Musayyib	16
7.1.3 Amiriyah	17
7.1.4 Ibn al Haytham	17
7.1.5 Al-Musayyib	18
7.1.6 Al-Rafa'h	19
7.2 DEN OMEDELBARA INTERTEXTEN I FN:S SÄKERHETSRÅD 2003	20
7.3 DE DOMINERANDE POLITISKA DISKURSERNA I USA	24
EPILOG – HUR DISKURSEN ÄNDRADES	26
8 SLUTSATSER	27
9 REFERENSFÖRTÄCKNING	29

1 Introduktion

Sedan den tekniska och digitala utvecklingen uppstod i början på 1990-talet har visuella kommit att påverka och forma den internationella politiken (Bleiker et al., 2018, s.62). Medier använder till exempel visuella artefakter för att påverka konsumenternas känslor och politiker använder emellertid visuella bilder för att illustrera bevisning för deras tes. Det ger makthavare möjligheten att presentera och politisera sina policys till sin egen förmån genom digitala och högteknologiska visuella objekt. Det visuella kan dock komma att behandlas i en form av en sanningsregim – att den visuella bild som presenteras behandlas i en form av en slutgiltig sanningsstatus och därmed anses giltig, utan att ge utrymme för andra möjliga tolkningar (Bärfverfeldt och Vitai, 2016). Visuella objekt som agerar i en sanningsregim behöver nödvändigtvis inte stämma överens med verkligheten men det tillskriver det visuella en politisk maktställning. Den 5:e februari 2003 presenterade USA:s den dåvarande amerikanska utrikesministern Collin Powell flertalet satellitbilder tagna på irakiska faciliteter som ”bevis” för deras produktion av massförstörelsevapen för FN:s säkerhetsråd (Powell, 2003). I spåren av 11:e septemberattackerna blev satellitbilderna avgörande för legitimerandet av vad som månaden därpå, den 20:e mars 2003, skulle komma att bli invasionen av Irak (Britannica, 2021).

Visuell makt och dess påverkan på internationell politik och kommunikation är en disciplin som behöver bättre förståelse (Weber, 2008). Publiken upplever en bekräftelse av sanning genom det visuella och ifrågasättandet av hur trovärdigt det faktiskt är tenderar att bli frånvarande. Det behövs en större förståelse i hur visualitet producerar och formar den internationella politiken i en historisk kontext. Faktum är att Collin Powells satellitbilder var fabricerade, Irak producerade inga massförstörelsevapen (Kirk et al., 2021).

1.1 Problemformulering

Den digitala och teknologiska utvecklingen har bland annat skapat möjligheter för underrättelsetjänster att visualisera genom högteknologisk satellitbildteknik. Att övervaka fiendes territorium genom satellitbilder är något de flesta aktörer på den internationella arenan sysslar med och det har gradvis ökat de senaste åren. Dock innebär utvecklingen en mängd utmaningar för användandet av satellitbilder inom politiken. Som Bleiker et al. (2018, s.17) understryker skapas det en problematiserande dimension när satellitbilder agerar i en sanningsregim. Grayson och Mawdsley (2019) menar snarare att militär övervakning från luften bör betraktas som skopiska regimer. Det vill säga att det vi ser och hur vi värderar det vi ser i bilderna finns det olika tolkningar på och är en högst subjektiv uppfattning hos mottagaren. Huruvida satellitbilder ska agera som sanningsregimer eller skopiska regimer skapar således en viss problematik för beslutsfattare. Beslutsfattare av satellitbilder brister emellertid i att fånga en fullständig informationsinsamling. En annan faktor är att luftövervakning producerar en asymmetrisk synlighetsrelation mellan observatören av bilderna och ögonvittnen på marken. Observatören bestämmer vem och vad som ska ses vid specifik tidpunkt (Grayson och Mawdsley, 2019). Forskningen i fallstudien fokuserar på att synliggöra hur USA:s politiska beslutsfattare säkerhetsiserade (måla upp hotbilder inom diskursen) Irak genom satellitbilder år 2003. Satellitbilderna fick en viktig roll i legitimeringen av invasionen samma år men har i efterhand kritiserats för att ha manipulerats av den amerikanska administrationen.

Vid tillfället då satellitbilderna presenterades för säkerhetsrådet fanns det redan en form av konsensus hos de amerikanska politiska aktörerna om att det fanns kopplingar mellan 11:e

septemberattackerna och Saddams massförstörelsevapen, utrymme för andra tolkningar var inte accepterat. Collin Powell var även handplockad av Bush eftersom han var den person som ansågs besitta högst trovärdighet inom det internationella politiska samfundet (Kirk et al., 2021). Som Castenfors, Höstbeck och Rydqvist (2008) påvisar finns det god anledning till att bruka satellitbilder i olika bevisningssyften för att skapa sig en helhetsuppfattning om potentiella hot. Dock påvisar Rymdstyrelsen (2013) att trots att satellitbildutvecklingen de senaste decennierna har ökat kan inte satellitbilder ensamt användas som en slutgiltig informationskälla. Grayson och Mawdsley (2019) spinner vidare på detta och menar att visuell övervakning från luften skapar möjlighet för illegitim militär målriktig. Det möjliggör en visuell överblick utan en insyn i de eventuella politiska spänningarna som det kan innebära. Det finns en pågående debatt som huruvida övervakning från luften kan legitimeras och användas i militära syften och exemplifieras främst med drönare. Många civila har behövt sätta livet till, till följd av drönarattacker och dess oförmåga att ge en korrekt verklighetsbeskrivning (Riksdagen, 2012). Det implicerar att detta är ett högst politiskt problem. De visuella artefakterna hade i den valda fallstudien onekligen en stor inverkan på Bushadministrationens beslutsfattande. Beslutet att gå i krig med Irak måste dock sättas i ett sammanhang. USA hade ett år innan bilden som togs initierat "*kriget mot terror*" till följd av attackerna den 11:e september 2001. USA som stat befann sig i ett stadie av rädsla när uppkomsten av islamisk terrorism realiserades. Med bakgrund mot det ämnar jag analysera de diskursiva uppfattningar som de amerikanska politiska beslutsfattarna skapade tiden innan satellitbilderna presenterades.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med den aktuella studien är att skapa förståelse för hur visualitet i form av satellitbilder säkerhetsiserades i ett fall av förfalskat och återmedierat (begreppet definieras under avsnitt 4.1) säkerhetshot. Därmed skapa förståelse för hur de agera i en sanningsregim inom den politiska arenan. Studien syftar därmed inte till att presentera hur säkerhetsaktörer bör agera och tolka satellitbilder. Däremot ämnar fallstudien till att förklara den visuella makt som satellitbilder kan ingiva och hur det konstitueras i en diskursiv och politisk kontext. De amerikanska satellitbilderna tagna på de irakiska faciliteterna blev värdeladdade som hotbilder och skapade en "verklighetsförankring" i andra medium som i efterhand visade sig vara falska. Att satellitbilderna gav Powell möjligheten att påstå bevis för den irakiska regimens produktion av massförstörelsevapen kan därför onekligen anses som bristfällig. Studien är utomvetenskapligt relevant eftersom den ger en förklaring till hur en demokratisk stat kan legitimera och utföra våld mot en stat utan kvalificerad bevisning. Studien är även inomvetenskapligt relevant eftersom den visar hur visualitet kan konstitueras och översättas till en sanningsregim.

Studien ämnar till att besvara frågeställningen:

Hur säkerhetsiserades satellitbilderna som presenterades av Collin Powell i FN år 2003 och vad innebär det för deras visuella makt?

1.3 Avgränsning

Avgränsningen för studien fokuserar främst på bilderna och hur de presenterades i FN:s säkerhetsråd 2003. Dock kan inte förmedlandet av satellitbilderna ensamt besvara frågeställningen. Därför avser studien att ge förståelse för hur den dominerande diskursen avspeglades i USA under tidsperioden efter 11:e septemberattackerna. Materialet som analyseras hämtas därför från 11:e september 2001 till 5:e februari 2003. I kontexten av studien är datumen av betydelse eftersom det var den 11:e september 2001 USA blev attackerade av den mest sofistikerade terrorattacken i modern tid och den 5:e februari 2003 presenterades satellitbilderna i säkerhetsrådet. Senare presenteras en epilog som ämnar att besvara "hur diskursen ändrades". Materialet hämtas från en dokumentärfilm publicerad av SVT år 2021 vilket betyder att jag gör ett avsteg från den primära avgränsningen. Avsteget syftar till tiden som följdes efter att det konkluderades att Irak inte producerade massförstörelsevapen. Dock ämnas inget att analyseras mellan år 2003 och 2021.

Empirin hämtas från publicerade tal som finns publicerade på Vita Husets egna webbkanaler. De aktörer som för studien antas skapa diskurserna om Irak under tidsperioden antas vara politiska beslutsfattare för invasionen av Irak under det primära tidsintervallet. De aktörer som analyseras är USA:s dåvarande utrikesminister, Collin Powell och president, George W. Bush. Främst analyseras Powells tal i FN:s säkerhetsråd. Övriga tal som analyseras selekteras efter de mest uppmärksammade talen som skapade diskurserna och säkerhetsiserade Irak som ett hot mot den amerikanska staten. Eftersom talen är långa avser jag att hämta ut det mest väsentliga ur talen för min forskning. På grund av uppsatsens begränsningar har jag inte möjligheten att analysera alla väsentliga delar från talen.

2 Bakgrund till invasionen

Upptäckningen till invasionen initierades redan efter det persiska Gulfriget som pågick mellan 1990 till 1991. Irak invaderade Kuwait men förlorade kriget till följd av en USA-ledd koalition. Baath-partiet med Saddam Hussein i spetsen lyckades dock återta makten i Irak efter nederlaget genom att undertrycka Iraks minoritetskurder och dess majoritet shia-araber. För att hejda utvandringen av kurder från Irak etablerade USA en "fristat" i norra Iraks övervägande kurdiska regioner. Allierade stridsflyg ledda av USA patrullerade flygförbudszoner i norra och södra Irak och irakiska flygplan var förbjudna att ta sig in i zonerna. Eftersom västvärlden och FN var bekymrade över en framtida irakisk aggression och Saddam Hussein var dedikerad att agera som en stark aktör i regionen var det redan nu oron för Iraks produktion av massförstörelsevapen uppstod. FN införde ekonomiska sanktioner mot Irak för att bland annat hindra framstegen för dess mest dödliga vapenprogram. Det gällde i synnerlighet utvecklingen av kärnvapen, biologiska och kemiska vapen. Oron realiserades när FN-inspektörer i själva verket hittade en mängd förbjudna vapen över hela Irak under mitten av 1990-talet. Den irakiska regimen ignorerade FN:s vapenförbud och det internationella samfundet byggde en allt större frustration mot Irak. USA:s dåvarande president Bill Clinton initierade bombningar av flertalet irakiska militäranläggningar år 1998 (Britannica, 2021).

Den tid som kom att präglade Irak som ett högt prioriterat säkerhetshot mot USA var efter 11:e septemberattackerna 2001. USA var rädda för att nya, mer sofistikerade, attacker kunde inträffa på amerikansk mark och Iraks påstådda vapenprogram blev den högst prioriterade måltavlan. I november 2002 kom FN:s säkerhetsråds resolution 1441 att bli central för invasionen. Det gav Irak en sista möjlighet att "*efterleva sina nedrustningsförpliktelser*" eller "*ställa sig inför allvarliga konsekvenser*" (EveryCRSReport, 2003). Irak hade intentioner att följa resolutionen men USA menade på att landet aktivt förhindrade FN inspektörerna att ta sig in. USA mobiliserade och intensifierade en militärstyrka under januari och februari 2003 vid den Persiska viken och Bush tillsammans med Storbritanniens dåvarande premiärminister, Tony Blair, uttalade sig om att Irak hade kort om tid att fullt samarbeta med FN:s vapeninspektörer. Tillvägagångssättet blev hårt kritiserat av omvärldens ledare som uppmanade till att inspektionsprocessen nödvändigtvis behövde mer tid (Britannica, 2021).

Den amerikanska kongressen hade år 2002 bemyndigat Bushadministrationen att använda USA:s militärmakt för att försvara USA:s nationella säkerhet mot Irak samt genomdriva alla relevanta FN-resolutioner mot landet. Bushadministrationen hävdade att Irak trotsade 17 stycken resolutioner från säkerhetsrådet som krävde att Irak fullständigt eliminerade sina massförstörelsevapen. Om ytterligare förseningar skulle uppstå i hanteringen av Irak skulle det enligt USA äventyra den nationella säkerheten och destabilisera säkerhetsförordningen i världen. Skeptiker menade dock att Bushadministrationen överdrev hotbilden från Irak och att inspektionstiden borde förlängas (EveryCRSReport, 2003). Bush bekräftade tillslut ett avslut på de diplomatiska ansträngningarna och ställde ett ultimatum till Saddam Hussein; lämna Irak inom 48 timmar eller gå till krig. Följden blev att Hussein inte löd Bushs ultimatum och en totaloffensiv militär invasion från USA blev ett faktum den 20:e mars 2003 (Britannica, 2021).

3 Tidigare forskning

Visuell makt har studerats tidigare i olika bemärkelser och i synnerhet efter att den teknologiska utvecklingen av digital media, drönare, satellitbilder, med mera blivit en väsentlig del i olika arbetsområden. Grayson och Mawdsley (2019) forskar kring skopiska regimer som drönare och att de producerar en visualitet som formar den internationella politiken. Att modernitetens skopiska regimer från drönare ingiver förståelse för hur det blir möjligt för särskilda representationsmetoder att få resonans inom bredare diskurser som auktoritativa, sanningsenliga och/eller känslomässigt kraftfulla. Således forskar inte Grayson och Mawdsley om vad en bild gör politiskt. Snarare vad det är som gör det möjligt för ett objekt inom fältet att kännas igen längs ett givet visuellt register. Forskningen för den aktuella studien ämnar till att studera visuell makt givet Powells satellitbilder och skiljer sig i många bemärkelser från Grayson och Mawdsley. Studien ämnar visa hur visualitet kan påverka den internationella säkerhetspolitiken och har satellitbilder som visuellt forskningsverktyg.

Forskningen som bedrivs i den aktuella studien är påminnande om den som Hansen (2011) bedriver. Som senare illustreras i uppsatsen, bygger det metodologiska- och teoretiska ramverket på Hansens forskning om när visuella element ”talar säkerhet” och identifierar något eller någon som hotad och i behov av omedelbart försvar. Jag tar likt Hansen en utgångspunkt i att det politiska utformar det visuella och undersöker vilka diskurser som bidrar till sammansättningen och tolkningen av en artefakt via intertextualitet (texter kan alltid jämföras med andra texter eller bilder (Sjödahl, 2017)). Däremot bygger Hansen sin forskning på den danska tidningen Jyllands-Posten som publicerade karikatyrer av profeten Mohammed år 2005 och hennes intertextualitet hämtas från diverse nyhetsmedier och journalister. De visuella elementen frånskiljer sig eftersom jag studerar satellitbilder. Den diskursiva intertexten här särskiljs också då jag hämtar empirin från politiska tal från säkerhetsaktörer kopplade till satellitbilderna.

Vad gäller forskning kopplad till visualitet och terrorattackerna i USA den 11e september 2001 illustrerar Weber (2008) en fallstudie av den officiella amerikanska ”återmediering” av United Airlines Flight 93. Studien syftar till att illustrera hur samtida global kommunikation går från det textuella till det visuella och av vad som går förlorat i att inte ta det steget på större allvar i internationell politik. Huvudsakliga distinktionen mellan min och Webers forskning är att Weber inte forskar kring diskurser baserade på satellitbilderna. Det finns en del forskning om satellitbilder i olika kontexter. Till exempel har Jasani et al. (2009) forskat kring uppkomsten av högteknologiska satellitfunktioner som kommersiella observationssatelliter. Andra exempel från forskning om satellitbilder finns tillgängligt men består av kvantitativa undersökningar om satellitbilders funktion och effektivitet. Inga vetenskapliga artiklar eller böcker tyder på en forskning som bedrivits på ett liknande sätt som inom ramen för den aktuella studien.

4 Teoretiskt ramverk

4.1 Återmediering

Weber (2008) menar att återmediering (remediation på engelska) gör anspråk på att förklara hur visuella element återskapas och ges nytt liv på ett sådant sätt att publiken upplever händelseförloppet i första hand. Detta kan till exempel ske genom nyhetssändningar på tv som omvandlas till andra medier som dokument, dokumentärer eller långfilmer. Återmediering syftar således till hur ett medium illustreras i ett annat medium. Det kan som mest generellt beskrivas som "*representationen av ett medium i ett annat*". Den hänvisar till den process där publiken efterfrågar en omedelbar tillgång till den verkliga och levande upplevelsen men i processen av att förmedla informationen från ett medium i ett annat kan sändaren missa att återspegla verkligheten. Visuell verklighet blir ett paradigm, paradoxalt nog produceras fakta genom multiplikation av media och medieringar (Weber, 2008). I fallet för satellitbilderna kan vi idag konkludera att de blev återmedierade och inte reflekterade verkligheten.

4.2 Visuell säkerhetsiseringsteori

Säkerhetsiseringsteorin tar sin utgångspunkt i Buzan, Wæver och De Wildes (1998, s.1–2) teoribildning kring Köpenhamnskolan som grundar sig i hur säkerhet gått från en traditionell synvinkeln på säkerhet som enbart fokuserar på staters gränssättningar, krig och militarisering, till ett bredare perspektiv som fokuserar på konstruktion av säkerhetshot inom diskurser. Enligt teorin för en bredare syn på säkerhetsisering krävs en förståelse för det språkbruk och diskurser som skapar hotet inom den politiska debatten. Statens erkännande, legitimitet och statsskick kan ingiva hotbilder från en rad olika komplexa fenomen. Buzan, Wæver och De Wildes (1998, s.23) menar att en fråga går från att vara politiserad till säkerhetsiserad när hotet presenteras som ett existentiellt hot, som kräver nödåtgärder och motiverar åtgärder utanför de normala gränserna för politiska förfaranden. Beskrivandet stämmer väl in på den aktuella forskningsstudien men inte i meningen att USA hade legitim anledning att uppleva ett existentiellt hot. Hoten etablerade sig inom de diskurser som de amerikanska säkerhetsaktörerna gjorde under tidpunkten.

Med Buzans säkerhetsiseringsteori som byggsten vidareutvecklar Hansen (2011) sitt teoretiska resonemang med visuell säkerhetsiseringsteori, hur visuella element säkerhetsiseras som ett säkerhetshot. Den beskrivs genom "*de processer genom vilka bilder kommer att få politiska implikationer*". Säkerhetshot är inte enbart objektiva, de artikuleras genom språk och bilder. Det finns ett politiskt val av hoten och det handlar om hur aktörer med makt presenterar dem för att legitimera säkerhetsåtgärder. Det är en diskursiv process och en diskursiv tilldelning av krigets logik till en viss samhällsfråga. Teorin menar att den visuella porträtteringen av krig och humanitära katastrofer inte kan avspeglas genom texter explicit. Istället ska den syfta till att teoretisera hur bilder "talar säkerhet" genom de säkerhetsaktörer som presenterar bilderna som ett hot och kräver ett omedelbart svar. Detta var explicit det som utspelade sig i FN:s säkerhetsråd 2003 och passar därför väl in för den aktuella forskningsstudien. Hansen (2011) vidareutvecklar teorin genom att beskriva att det visuella ska förstås som ett ontologiskt-politiskt tillstånd där hotbilder kan existera. Att teoretisera detta tillstånd är vad visuell säkerhetsiseringsteori främst syftar till. Att bilder framkallar ett särskilt känslomässigt tillstånd hos en viss publik får en påtaglig betydelse inom den internationella politiken.

Teorin kan användas i tre olika sammanhang. Det första är att använda själva bilden som en demoniseringsstrategi, en representation av den andre som ett hot och att representera referenten som lidande och därmed hotad. Den andra är att analysera hotbilder inom den dominerande politiska diskursen och den tredje syftar till att förringa den andre parten (Hansen, 2011). För den aktuella studien ämnas alla tre sammanhang att appliceras. Teorin ämnar betrakta bilderna som självständiga och hur dessa bilder har politiska implikationer. Fokus för teorin ligger på hur det visuella besvaras och konstitueras genom talade och skrivna diskurser. Det visuella går in i det politiska spektrumet och säkerhetiseras baserat på de diskurser som redan finns. Visuellt säkerhetiseringsteori integrerar med det visuella och textuella i en kontext om säkerhetshot.

4.2.1 Kritiska reflektioner av teorin

Kritiken som lyfts fram om säkerhetisering med Köpenhamnskolans ramverk grundar sig i att det skapar ett tunnelseende på diskurser. Som Does (2013) framhäver kan teorin behöva kompletteras med ett mer omfattande analysramverk som inkluderar beståndsdelar utöver diskurserna. För att presentera ett bredare perspektiv på hotbilder kan element som praxis, kontext och maktrelationer medverka i skapandet av hotbilder. Vidare menar Floyd (2007, s.39–41) att säkerhetiseringsteorin är för fokuserad på staten och exkluderar vitala element såsom individer och sociala grupper. Säkerhetiseringsprocessen utgörs oftast av politiker och tjänstemän inom försvarssektorn (så även i den aktuella studien). Säkerheten och hotbilder är dock inte enbart inriktad på stater och dess ageranden utan kan grunda sig i andra faktorer och samhällsgrupper. Eftersom jag baserar den aktuella forskningen på politikernas ageranden inom försvarssektorn och enbart är intresserad av att analysera dess diskurser, är min valda teori lämplig.

4.3 Hur de ska användas i uppsatsen

För uppsatsen ämnar återmediering till att användas som verktyg för att förklara hur satellitbilderna blev konstruerade som ett säkerhetshot mot den amerikanska staten. Återmediering används främst till de delar av analysen som inkluderar satellitbilderna. Visuellt säkerhetiseringsteori ämnar genomsyra hela forskningsstudien i syfte att analysera hur de amerikanska aktörerna målade upp Irak som ett säkerhetshot.

5 Metodologi

För att undersöka mitt forskningsproblem och besvara frågeställningen använder jag mig av ett diskursanalytiskt tillvägagångssätt. Esaiasson et al. (2017, s.211–213) beskriver diskursanalysen som en metod som syftar till att studera språket i materialet. Vissa passager i texten anses viktigare än andra och diskursanalys ämnar till att eftersöka det som ligger ”dolt” under ytan i texterna. Utgångspunkten är att det finns en intersubjektiv uppfattning som skapas i interaktioner av aktörer. Kommunikation mellan människor möjliggörs när de delar samma begreppsvärld och förmedlas med ett gemensamt språk. Begrepp och idéer förmedlas via kanaler som ord, ljud eller visuella bilder.

Den diskursanalys som främst präglar uppsatsen är Hansens (2011) diskursanalytiska tillvägagångssätt. Analysen påpekar att det finns ett fokus på hur det visuella konstitueras besvaras genom talade och skrivna diskurser. Användandet av det visuella inom den politiska arenan innebär att det visuella engagerar och tolkas inom de diskurser som redan finns. Det visuella är inte underordnat de skrivna diskurserna utan de interagerar med varandra och skapar en diskursiv uppfattning. Satellitbilderna ”talar” inte säkerhet för sig själva utan kontextualiseras som ett säkerhetsshot när den integrerar med texten. Detta sker i en historisk, social och politisk kontext. Metoden används genom att lingvistiskt avläsa hur satellitbilderna kunde bilda ett säkerhetsshot mot den amerikanska staten. Således att undersöka de sociala praktiker som fanns och skapades under denna kaotiska period i USA:s historia.

Det är genom de lingvistiska uttalanden som aktörerna runtom bilderna som skapar den visuella säkerhetsiseringsprocessen. Det lingvistiska (tillika det textuella i analysen) avser att ges större utrymme för analysen eftersom jag ämnar analysera den diskursiva kontexten i USA innan, under och efter satellitbilderna presenterades för säkerhetsrådet. Jag gör följaktligen ingen distinktion mellan satellitbilderna i sig och de tal som kopplas till satellitbilderna. Rose (2016, s.190) skildrar vidare hur det visuella agerar i en diskursanalytisk sanningsregim. Det är genom institutioner som sanningsregimen, och därmed dess visuella makt, skapas inom diskurserna. Betoningen ligger på att institutioner och makt är avgörande för att ingiva förståelse i hur det visuella ”*avbildar det verkliga*”. Institutioners ageranden ger diskursanalysen förflyttning av uppmärksamheten från detaljerna i enskilda bilder till *hur bilderna används*. Maktrelationerna som förmedlas via bilderna, dess intertext och diskurs artikuleras genom praktiker och institutioner. Visuella bilder blir artikulationer av institutionell makt när de blir satta i en kontext av en sanningsregim (Rose, s.224–225). För den valda forskningen avser den amerikanska politiska administrationen vid tidpunkten den institution som skapade maktrelationerna.

Ramverket som Hansen (2011) föreslår består av fyra komponenter: själva bilden, dess omedelbara intertext, den bredare politiska diskursen och de texter som tillskriver bilden mening. Intertexten syftar till jämförandet mellan de visuella bilderna och de direkta texter (talen) som kopplas till bilderna. Den aktuella forskningsstudien ämnar till att modifiera Hansens ramverk något. De tre första komponenterna används och följer en ordning som lyder: bilderna i sig, den omedelbara intertexten i FN:s säkerhetsråd 2003 och de dominerande politiska diskurserna i USA. Dock ämnar det sista steget ”de texter som tillskriver bilden mening” inte att tillämpas för min forskning. Istället illustreras ett senare avsnitt i form av en epilög som förklarar hur diskursen ändrades i USA.

5.1 Kritiska reflektioner av diskursanalysen

En diskursanalys analyserar språk och det medför en del utmaningar som författaren behöver förhålla sig till. Språkets konstitution skapar förutsättningar för olika tolkningar hos mottagaren. Meningsuppbyggnader kan tolkas med olika förhållningssätt beroende på vem som är mottagare av budskapen (Bergström och Boréus, 2018, s.255). Tolkningen av texterna är följaktligen subjektiva vilket innebär att det är min diskursiva tolkning som bedrivs i analysen. Bergström och Boréus (2018, s. 292) menar att graden av intersubjektivitet för diskursanalysen kan följaktligen bli olika. Att det förhållningssätt som författaren innehar om verkligheten är subjektivt konstituerad. Därför är det viktigt att jag som författare har ett självkritiskt och förhållningssätt genom hela analysen. Intentionen med forskningen är att förhålla mig objektivt och sakligt i analysen av diskurserna och det gör jag genom tydliga ramverk och redskap som återfinns inom både teorin och metoden, vilket även ökar forskningens intersubjektivitet och reproducerbarhet.

6 Forskningsdesign

Med hänsyn till den diskursanalytiska metoden operationaliseras fallstudien genom en ”ut-zoomning” i retroaktiv ordning för steg 1–2 till 3. Anledningen till den retroaktiva ordningen följer naturligt av för ut-zoomningen. För steg ett och två hämtas empirin från Powell tal i FN:s säkerhetsråd år 2003. För det tredje steget, de dominerade politiska diskurserna i USA, behövs ett bredare och större perspektiv för att ge förståelse för hur satellitbilderna kunde få genomslagskraft. Empirin hämtas därmed från politiska tal kopplade till invasionen av Irak innan satellitbilderna presenterades. Talen som valts ut motiveras med att det är just dessa tal (vilka presenteras nedan) som Mral (2004) lyfter fram som de mest västenliga för krigsretoriken mot Irak. De citerade diskurserna som hämtas från talen grundar sig på min egen bedömning av vilka som är mest lämpliga för min forskning. Epilogen ämnar till att beskriva hur diskursen ändrades när satellitbilderna konkluderades vara ett underrättelsemisslyckande.

1. Bilderna i sig

Bilderna analyseras utifrån vad Rose (2016, s.22–23) beskriver som en kritisk visuell analys. Syftet är att presentera för läsaren vilka satellitbilder som användes och vad i bilderna som Powell påstod var indikationer på produktion av massförstörelsevapen. Analysen av bilderna görs med två källor. Det huvudsakliga materialet hämtas från en primärkälla i form av Powells tal i FN:s säkerhetsråd. Källan används i syfte att förklara det som Powell i egen utsago identifierade som bevis för produktion av massförstörelsevapen i Irak. Den andra källan är en sekundärkälla i form av en artikel från CBS News (Columbia Broadcasting System). Forskaren i artikeln, Stephen Black, stödjer Powells utsagor och förtydligar ytterligare vad som anses ”bevisa” produktion av massförstörelsevapen. Vilka var de påstådda bevisen för produktion av massförstörelsevapen i Irak?

2. Den omedelbara intertexten i FN:s säkerhetsråd 2003

För steg två analyseras den direkta intertexten till satellitbilderna. Det görs med densamma primärkälla som tidigare, Colin Powells tal för FN:s säkerhetsråd. Källan är en transkriberad text från anförandet, vilket innebär att intertexten ursprungligen är verbalt anförd. Det gör dock ingen skillnad för forskningen eftersom jag vill undersöka hur Powell använde bilderna samt synliggöra de säkerhetshot som präglade talet. På grund av uppsatsens begränsningar har jag inte möjlighet att analysera alla satellitbilder med intertexten. Därav har jag valt att analysera de tre anläggningar med satellitbilder som fått störst utrymme av Powell i hans anförande. De frågor som avses att besvaras är: Vilka diskurser om säkerhetshot synliggörs inom talet? Hur blev satellitbilderna återmedierade?

3. De dominerande politiska diskurserna i USA

Satellitbildernas betydelse och visuella makt sätts inom en större och bredare kontext. De diskurser jag är intresserad av att analysera är de säkerhetsaktörer som skapade diskurserna. Följaktligen syftar det främst till politiker och deras tal i efterspelet till 11:e septemberattackerna. Ett tal som kom att bli känt för upptrappningen till Irakkriget är ”the Cincinnati speech” den 7:e oktober 2002 och tas därför med i empirin. För att öka validiteten analyseras två andra tal av Bush som är kopplade till invasionen av Irak; talet i ”State of the Union” den 29:e januari år 2002 och Bushs tal i ”United Nations General Assembly” 12:e september samma år. Det sistnämnda talet tas inte upp i Mrals (2004) rapport men används i min forskning eftersom det enligt USA:s egen Public Servicekanal C-SPAN (2002) var inom

detta tal som Saddam Hussein blev den mest allvarliga faran mot USA. Frågan som forskas utifrån: Vilka var de dominerade diskurser i relation till Irak?

6.1 Epilog

Som tidigare nämnt presenteras en epilog innan slutsatserna som illustrerar ”hur diskursen ändrades”. Epilogen ger fallstudien och besvarandet av frågeställningen ett sammanhang eftersom det implicerar hur det visuella kan agera och påverka utfallet. Epilogen skapar en konceptualisering för slutsatserna och är därav relevant för fallstudien. Empirin hämtas från en dokumentär publicerad av SVT:s (Sveriges Television) dokumentärkanal ”Dokument utifrån” samt en kritisk artikel av Powells satellitbilder skriven av Schwartz (2018). Båda källor illustrerar tydlig hur diskursen ändrades snabbt efter att det fastslogs att Irak inte producerade massförstörelsevapen. Frågan som ämnas att besvaras är: hur förändrades diskursen och på vilket sätt?

7 Analys

7.1 Bilderna i sig

7.1.1 Taji

Bild hämtad från Powell (2003).

Bild hämtad från Powell (2003).

Satellitbilden som benämns som "Chemical Munitions Stored at Taji" visar en vapenammunitionsanläggning, belägen norr om Bagdad och Powell påstår att det finns 65 likande anläggningar över hela Irak. Powell yttrar att han med säkerhet "vet" att Irak producerar kemiska vapen i anläggningen utan att egentligen beskriva hur han vet det. De 15 gula och röda markeringarna påstås vara ammunitionsbunkrar, men för det okunniga ögat går det inte att avgöra om det är ammunitionsbunkrar som visualiseras. De rödmarkerade områdena är det som utgör det främsta säkerhetshotet och det är dessa som representerar aktiva kemiska ammunitionsbunkrar och därmed det direkta säkerhetshotet (Powell, 2003). Påståendet om kemiska vapen får en vag uppbackning av Black i CBS (2003). Black menar att Taji förmodligen var en aktiv plats för kemiska vapenanläggning innan FN-inspektörerna fick komma till platsen.

Den bristfälliga visualiseringen i den första bilden ger en aningen tydligare inblick i Powells belegg för den andra satellitbilden från Taji. Det är en närbild på en av de fyra rödmarkerade

bunkrarna. De två pilarna på bilden till vänster ska med säkerhet bevisa indikationer på att bunkrarna lagrar kemisk ammunition. Pilen som markeras med "security" ska illustrera idealtypen för hur en anläggning med kemiska vapen ser ut. Anmärkningsvärt är att Powell (2003) påpekar att det inuti bunkern ska finnas specialutbildade vakter och utrustning för att övervaka eventuella läckage från bunkern men någon personal eller någon sådan utrustning visualiseras inte på satellitbilden. Lastbilen på bilden till vänster ska ha betydelse för bevisningen. Det ska utgöra ett saneringsfordon i händelse av att något går fel och enligt Powell ska det finnas saneringsfordon på samtliga av de fyra rödmarkerade områdena. Säkerhetsanläggningen och semineringsfordonet ska röra sig runt the fyra bunkrarna frekvent. För bilden till höger är det en satellitbild på två av de sanerade bunkrarna när FN-inspektörerna anländer till platsen. Det tidigare nämnda saneringsfordonet är borta, vilket ska indikera på att bunkrarna har "städats". Bunkrarna var alltså helt rena när FN-inspektörerna kom dit och inte fann något som tydde på lagring av kemiska vapen (Powell, 2003). Black på CBS (2003) bekräftar för denna bilden allt som Powell påstod, att bilen är borta betyder att de städade innan inspektörerna kom till platsen.

7.1.2 Al-Musayyib

Bild hämtad från Powell (2003).

För satellitbilden tagen på den militära faciliteten i Al-Musayyib råder det ingen utförlig lingvistikförklaring. Powell (2003) menar att det är en ballistisk missilplats där en lastbil, utpekad med pil längst ner i bilden med den tillhörande texten "missile storage canisters in Cargo Truck", ska ha förberett sig för att flytta ballistiska missilkomponenter. Övriga pilar ges ingen närmare beskrivning utan mottagaren får avgöra hur troligt det är att pilarna faktiskt är det de utger sig för att vara. CBS (2003) menar att det faktiskt var en betydande fordonsaktivitet på platsen och att det är en produktionsanläggning för ballistiska missiler. Det tilläggs att det är en "uppenbar" evakueringsaktivitet som äger rum eftersom FN-inspektörerna inom kort ska återvända till platsen.

7.1.3 Amiriyah

Bild hämtad från Powell (2003).

Det som mest betydande budskapet på satellitbilden är de mindre pilarna, som ska indikera fordonsaktivitet av lastbilar. De alarmerande säkerhetshoten är liknande som för Al-Musayyib anläggningen, att det är fordonsaktiviteten som ska utgöra den främsta bevisningen och därmed säkerhetshotet. Faciliteten beskrivs som en biologisk vapenrelaterad anläggning. Fordonsaktiviteten anses som unik eftersom det inte ska förekomma denna typ av aktivitet på en vardaglig basis (Powell, 2003). Noterbart för anläggningarna i Amiriyah och Al-Musayyib är att det inte presenteras någon jämförelse till hur en fordonsaktivitet bevisas genom satellitbilder. Pilarna som ska hänvisa till "huvudbyggnaden" och "laboratoriebyggnaden" är i själva verket två intetsägande utpekanden eftersom det enda som kan visualiseras är just det, två stycken hus. Husen nämns inte något vidare av varken Powell eller Black.

7.1.4 Ibn al Haytham

Bild hämtad från Powell (2003).

Satellitbilden ska illustrera en ballistisk missilanläggning och det som Powell antyder ska utgöra säkerhetshotet är återigen lastbilsaktivitet. Det pekas även ut (som visas på bilden) en lastbilsmonterad kran i mitten av bilden som enligt Powell ska användas för att förflytta missilerna. Aktiviteten ska ha skett två dagar innan FN-inspektionen av anläggningen (Powell, 2003). CBS (2003) bekräftar det som Powell säger men understryker att det är en misstänkt evakuering av missiler. Huruvida det är en ovanlig fordonsaktivitet är inte självklart

för det otränade ögat men det huvudsakliga säkerhetshotet är den lastbilsmonterade kranen. Dock råder det inget tvivel om att det är en fordonsaktivitet som pågår när bilden togs.

7.1.5 Al-Musayyib

Bild hämtad från Powell (2003).

Bild hämtad från Powell (2003).

Anförandet om Al-Musayyib kommer i ett långt senare skeende i anförandet och påstås vara slutet av Saddam Husseins produktion av kemiska vapen. Faciliteten ska ha använts i åtminstone tre år i syfte att lasta om kemiska vapen från produktionsanläggningar vidare ut till fältet. Bilden är tagen i maj 2002 och det återkommande mönstret om att det handlar om en ovanlig lastbilsaktivitet uppstår även här. Powell påstår att lastbilarna befinner sig vid omlastningsanläggningen och åtföljs av saneringsfordon. Saneringsfordonen (engelska decontamination vehicle, pekas ut på bilden) brukas för transport av kemiska och biologiska vapen. Det som Powell menar gör bilden signifikativ är att bevisningen uppbackas med att en individ har varit på platsen och bekräftat att det är en transport av kemiska vapen som inträffar vid tidpunkten. Powell understryker tydligt här för publiken att det inte enbart är han och hans satellitbilder som "bevisar" förflyttningen av kemiska vapen, utan lägger även stor vikt på informationen från ögonvittnet (Powell, 2003). Dock beskrivs inte vem personen är eller hans kopplingar till Irak eller USA. Vidare menar Black att det just är närvaron av saneringsfordonen som ska ge bevis för produktion av massförstörelsevapen (CBS, 2003). Det som även gör bilden intressant är att det i rubriken till bilden står att saneringsfordonen "lämnar" platsen. Av bildens begränsade karaktär kan inte den detaljen uppbackas.

Den andra bilden som presenteras från faciliteten i Al-Musayyib är tagen två månader senare på samma plats som tidigare. Bulldozer pilen ska illustrera hur anläggningen har blivit helt utplattad och att nästintill ingenting finns kvar. Det är inte enbart saneringsfordonen som förflyttats bort utan också själva jorden. Powell menar att irakierna bokstavligen har tagit bort jordskorpan från stora delar av platsen för att dölja spill som skulle indikera på bevis för kemisk vapenaktivitet (Powell, 2003). Denna maskering ska enligt Powell vara den huvudsakliga bevisningen för produktionen av kemiska och biologiska vapen. Noterbart är att Powell inte kan genom satellitbilderna stryka sin tes om att det föregick produktion av biologiska och kemiska vapen innan maskeringen. Det leder publiken till frågan om det är irakierna som är utomordentligt bra på att undagömma bevis eller om Powell modifierar en sanning om vad som faktiskt producerades.

7.1.6 Al-Rafa'h

Bild hämtad från Powell (2003).

Den sista presenterade satellitbilden är vad CBS (2003) menar är en testanläggning för ballistiska robotar. Powell (2003) menar att bilden togs i april 2002 och understryker att satellitbilden är ett tilläggsbevis. Testanläggningen sägs vara större än någon annan testanläggning som Irak någonsin haft. Det som gör bilden anmärkningsvärd är att den påtagliga skillnaden i storlek mellan den gamla till vänster och den stora nya till höger. Avgasventilen sätts i fokus eftersom det är där lågan till motorn blåser ut. Den en vänstra ventilen påstås vara nio meter lång och den högra påstås vara mer än 4 gånger så stor. Den vänstra ska användas för kortdistansmissiler och den högra avsedd för långdistans, som enligt Powell ska nå måltavlor på upp till 1200 kilometers avstånd. Som inte illustreras på bilden men uttalas av Powell är att sedan faciliteten fotograferades har ett tak lagts över den för att göra det svårare för amerikanska underrättelsekällor att just ta satellitbilder på faciliteten. Black i CBS (2003) nämner inget vidare om anläggningen utan medger att det är en testanläggning.

7.2 Den omedelbara intertexten i FN:s säkerhetsråd 2003

Den omedelbara intertexten fokuserar på följande tre militäranläggningar; Taji, Ibn al Haytham och Al-Rafa'h. Det som hämtas är ett axplock av citat från anförandet och huvudsakligen är de kopplade till satellitbilderna. Ett fåtal citat är inte direkt kopplade till någon satellitbild men tillhör satellitbildernas intertext och skapar därmed relevans för satellitbildernas visuella makt, diskursen och säkerhetsiseringsprocessen.

Collin Powell satt ensam i sitt anförande till säkerhetsrådet. Han har ingen medtagen expert, eller en jämförelse av satellitbilder som skulle stärka hans tes om Iraks produktion av massförstörelsevapen. Hela anförandet kan beskrivas som en argumentation genomsyrat av etos genom bevisupplägget. Delvis den etos som han tar med sig in som utrikesminister för USA och delvis det etos han skapade när han talade. Allt som sades var helt baserat på honom och någon irakisk representant var inte där för att ha möjligheten att motsäga Powells uttalanden. Det enskilda målet han och den amerikanska administrationen hade var att få säkerhetsrådet att uppnå samma övertygelse om att Irak var hotet mot världsförordningen och USA det land som var hotat. I början av Powells anförande, innan satellitbilderna presenteras, beskriver Powell följande:

My colleagues, every statement I make today is backed up by sources, solid sources. These are not assertions. What we are giving you are facts and conclusions based on solid intelligence. I will cite some examples (Powell, 2003).

Irak målas inte i inledningsfasen fram som ett direkt hot men Powell lämnar ingenting åt slumpen, allt som presenteras är baserat på Powells trovärdighet, kunskap och solida underrättelse. Det finns ingen där att kritisera de påstådda bevisen eller att backa upp att de faktiskt var autentiska. Den solida intelligensen som Powell nämner är hämtad från amerikanska underrättelsekällor och tolkat av amerikanska aktörer. Att talet han ska anföras innehåller enbart rena och objektiva fakta kommunicerar Powell ett tydligt budskap till publiken, det är mig ni ska tro på. Genom att poängtera att det inte råder någon tvetydighet i bevisningen som skall komma att presenteras antyds även på något annat, nämligen att det aktuella problemet är ett direkt hot. Om allt Powell säger är sant finns det ingen annan tolkning. Uttalandet ingiver publiken en förståelse att Irak är en aktör som USA inte vill ge mer tid och utrymme att realisera USA:s största rädsla vid tillfället – ett nytt terrorattentat på amerikansk mark.

Vid ett senare anförande, precis innan Powell presenterar satellitbilderna för publiken, väljer Powell ett par valda ord.

Let me say a word about satellite images before I show a couple. The photos that I am about to show you are sometimes hard for the average person to interpret, hard for me. The painstaking work of photo analysis takes experts with years and years of experience, poring for hours and hours over light tables. But as I show you these images, I will try to capture and explain what they mean, what they indicate, to our imagery specialists (Powell, 2003).

Det som gör uttrycket intressant är att Powell medger att han själv inte är någon expert när det gäller tolkning av satellitbilder. De är svåra för det ovana ögat att analysera och så även för honom. De experter som gjort analysen av bilderna åt Powell är frånvarande vid anförandet. Ingen kan därmed bekräfta att de som analyserat bilderna kommit till samma slutsatser som Powell. Uttalandet är även i direkt motstridighet mot det han tidigare nämnde, att han enbart

använder sig av solida källor. Han ska försöka beskriva vad bilderna betyder men har inget som helst belägg för att det är en tillräckligt professionell bedömning.

För intertexten till satellitbilderna tagna på anläggningen i Taji råder en rad hotbilder och säkerhetsfaktorer som målas upp, både visuellt och lingvistiskt. De tre satellitbilderna (som illustreras under 7.1.1) har en del anmärkningsvärda attribut. För den första med rubriken "Chemical Munitions Stored at Taji" ringar Powell in gula och röda anläggningar som ska ge bevisning för aktiva kemiska ammunitionsbunkrar och vanliga ammunitionsbunkrar. Vad det faktiskt är som ringas in är diffust att avgöra. Som Powell själv målar upp det är han helt säker på sin sak "*In fact, this is where the Iraqis recently came up with the additional four chemical weapons shells*" (Powell 2003).

För de andra två bilderna på anläggningen i Taji följer en in-zoomning på en av de kemiska ammunitionsbunkrarna som ska stödja Powells tes. Powell menar följande;

How do I know that? How can I say that? Let me give you a closer look. Look at the image on the left. On the left is a close-up of one of the four chemical bunkers. The two arrows indicate the presence of sure signs that the bunkers are storing chemical munitions. The arrow at the top that says "security" points to a facility that is a signature item for this kind of bunker. Inside that facility are special guards and special equipment to monitor any leakage that might come out of the bunker. The truck you also see is a signature item. It's a decontamination vehicle in case something goes wrong (Powell, 2003).

Publiken får enbart tillförlita sig på Powells trovärdighet att bunkern ska föreställa ett signaturföremål för en kemisk ammunitionsbunker. Intertexten till bilderna syftar till att skapa ett kollektivt politiskt subjekt, det vill säga att Powell vill förena säkerhetsrådet om att det bara finns en gemensam fiende, Irak. Powell gör således genom visualiteten det som Hansen (2011) menar på är en demoniseringsstrategi där Irak är den som hotar och referenten USA är den som lider av hotet. Powell nämner inte explicit att de kemiska vapnen ska användas mot USA men det är en genomgående underton genom hela talet. Som tidigare nämnts återfinns inga arbetare på platsen vid tillfället bilden togs utan det är Powells trovärdighet som får avgöra hur sanningsenligt det är. Det finns med andra ord ingenting inom intertexten eller satellitbilderna som bekräftar att Irak producerade kemiska vapen, eller dess intentioner att utföra attacker på USA. Visualiteten tillsammans med intertexten skapar även ett typexempel på hur dessa två tillsammans agerade i en sanningsregim. Det är Powells tolkningar som antas vara sanning för vad det faktiskt är som visualiseras. De två pilarna på bilden till vänster som Powell hänvisar till ska bevisa att det förvaras kemisk ammunition. Trots det är allt som visualiseras är två bunkrar och ett fordon. Att han illustrerar bilden med en pil där det står "security" kan inte tydas på annat än det känslomässiga tillstånd han vill förmedla till publiken, att detta är ett säkerhetshot som kräver omedelbara åtgärder. Att denna känsloladdade förmedling kommer i inledningsfasen av satellitbilderna kan inte antas vara slumpmässig.

Bilderna kan avläsas i enlighet med vad Weber (2008) beskriver som en återmediering, att mediet av satellitbilderna har blivit av säkerhetshot sätts i kontexten av hur den målas upp och presenteras i FN:s säkerhetsråd. I sin ursprungsform är satellitbilderna just det, satellitbilder. Pilen som hänvisar till "security" ger satellitbilden ett nytt liv och en verklighetsförankring i mediet för FN. Det bekräftar inte att Irak är motiverade att utföra kemiska vapenattentat mot USA eller att dess innehav av ammunitionsbunkrar är ett säkerhetshot. Återmedieringen kan tolkas som att den avsiktligt förmedlas på ett sådant sätt att den inte är sanningsenlig.

Faktum är att FN-inspektörerna inte hittade något när de anländer till saneringsbunkrarna, som visas på bilden till höger.

Över till satellitbilden som togs på anläggningen i Ibn al Haytham och dess påstående om ovanlig lastbilsaktivitet. Givet den etablerade diskursen i USA om den islamistiska staten Irak kan en ovanlig fordonsaktivitet i "fiendes territorium" anses som ett ontologisk-politiskt tillstånd där fordonen enbart kan användas i ett syfte enligt de amerikanska aktörerna. Givet diskursen kan det finnas legitima belägg för misstanke om produktion av massförstörelsevapen, dock är misstanke och legitima bevis två skilda saker. Powell själv uttrycker följande om satellitbilderna i Ibn al Haytham;

We saw this kind of housecleaning at close to 30 sites. Days after this activity, the vehicles and the equipment that I've just highlighted disappear and the site returns to patterns of normalcy. We don't know precisely what Iraq was moving, but the inspectors already knew about these sites so Iraq knew that they would be coming (Powell, 2003).

Det faktum att Powell medger att varken han eller någon analytiker av bilderna inte vet vad det faktiskt var Irak förflyttade från anläggningen antyder på anförandets tvetydighet. Det är även i kontrast till det inledande uttalandet om att han backar upp alla argument med solida källor. Den röda tråden av säkerhetshot genom majoriteten av satellitbilderna är den misstänkta fordonsaktiviteten. På satellitbilden pekas det ut flertal fordon som påstås användas för att förflytta ballistiska missiler men det presenteras inte, varken lingvistiskt eller visuellt, var missilerna befinner sig. Diskursen ämnar således inte till att det är de ballistiska missilerna i sig som är det primära säkerhetshotet. Mönstret för vad som är och inte är normal fordonsaktivitet i Irak är omöjligt för publiken att avgöra. Den dominerande diskurs som synliggörs i talet är att en ovanlig fordonsaktivitet är legitimt nog för att anta att det produceras massförstörelsevapen i Irak. Om detta beror på en vedertagen rädsla hos den amerikanska administrationen är upp till publiken att avgöra. Faktum är att de säkerhetshot som Powell målar upp är enbart baserat på en ovanlig fordonsaktivitet, men det kan inte visuellt bevisas att det är missiler som transporteras.

En missil monteringsbyggnad pekas ut, vilket följs upp med utpekningar av flertalet olika lastbilar runtom bilden. Till skillnad från bilden på Taji finns det inget på bilden i sig som ensamt ingiver ett säkerhetshot. Det är genom Powells uttalanden som säkerhetshoten synliggörs. Bilden blir återmedierad på ett sådant sätt att det är missiler som påstås förflyttas. Irakiska representanter är som tidigare nämnts inte där för att förklara vad som pågår i satellitbilderna utan Powells uttalanden blir objektivt verifierade genom bilden. Det skapar en omedelbarhet om säkerhetshot och integrerar publiken med talaren på ett sätt om att hotet är här och nu.

Den sista presenterade satellitbilden för hela anförandet är testanläggningen för ballistiska robotar i Al-Rafa'h (bild på avsnitt 7.1.6). Powell (2003) menar att bilden togs i april 2002 och understryker att satellitbilden är ett tilläggsbevis och menar på att testanläggningen är större än något annat Irak någonsin haft.

What I want you to know today is that Iraq has programs that are intended to produce ballistic missiles that fly over 1,000 kilometers. One program is pursuing a liquid fuel missile that would be able to fly more than 1,200 kilometers. And you can see from this map, as well as I can, who will be in danger of these missiles (Powell, 2003).

Mappen som Powell hänvisar till är inte en satellitbild utan en animerad karta över mellanöstern och vissa delar av Nordafrika. Kartan visar inom vilken radie som robotarna kan flyga över och träffa sin måltavla. Det berör främst hela mellanöstern, delar av Egypten och Turkiet. Robotarna är ingen direkt fara USA:s för geografiska landområde men USA har militära baser och ett allierat land inom området, Israel. Powell poängterar en annan sak här som inte nämns explicit. Det finns andra länder i hela mellanöstern som kan bli måltavlor och därmed hotade av Irak. Powell presenterade satellitbilderna för FN, vilket innebär att säkerhetsaktörer från en rad andra länder är där för att lyssna. Om de kunde känna sig hotade av Iraks vapenprogram kan Powells argumentation inte bara syfta till etos, utan även att nå publikens patos.

Gällande satellitbilden tillägger även Powell följande;

Saddam Hussein's intentions have never changed. He is not developing the missiles for self-defense. These are missiles that Iraq wants in order to project power, to threaten and to deliver chemical, biological -- and if we let him -- nuclear warheads (Powell, 2003).

Hotbilden riktar inte enbart in sig på vapenprogrammen utan även Saddam Hussein och hans intentioner. Att den totalitära regimen som Saddam Hussein leder har intentionen att bygga nukleära vapen som inte används i självförsvarssyften tyder på att Powell menar att detta är en krigsförklaring. Powell använder satellitbilden som verktyg för att måla upp ett hot som han inte kan bevisa att det finns. Han bygger sin argumentation enbart på en rädsla för *om* Irak börjar producera kärnvapen.

7.3 De dominerande politiska diskurserna i USA

De tre valda talen analyseras inte i kronologisk ordning eller uppdelat var för sig. Det presenteras från vilket tal citaten kommer ifrån. Till att börja med kontextualiseras hotbilden av Irak i det som hände i USA 2001 och förmedlas av Bush i The Cincinnati speech.

We also must never forget the most vivid events of recent history. On September the 11th, 2001, America felt its vulnerability -- even to threats that gather on the other side of the earth. We resolved then, and we are resolved today, to confront every threat, from any source, that could bring sudden terror and suffering to America (Bush, a, 2002).

Såret från attackerna präglar landet vid tillfället och gör det till stor del än idag. USA blev plötsligt kollektivt medvetna om nationens sårbarhet och det förmedlades diskursivt som ett kollektivt trauma. Undertonen i diskursen förmedlar att det kollektiva trauma som staten upplevde vid tillfället skall omvandlas till en kollektiv beslutsamhet, USA ska aldrig uppleva en liknande attack på amerikansk mark någonsin igen. Det rådde efter 11:e septemberattackerna en form av konsensus hos de amerikanska aktörerna att konfrontera alla potentiella hot mot USA (Kirk et al., 2021). Detta indikerar även på den kollektiva rädsla som fanns för nya attacker på amerikansk mark. Beslutsamheten om att det aldrig skulle hända igen är påtaglig men för att uppnå det behövs militära åtgärder. Den dominerade diskursen skulle dock inte enbart handla om traumat från 11:e septemberattackerna utan också om produktionen av massförstörelsevapen.

All nations should know: America will do what is necessary to ensure our nation's security. We'll be deliberate, yet time is not on our side. I will not wait on events, while dangers gather. I will not stand by, as peril draws closer and closer. The United States of America will not permit the world's most dangerous regimes to threaten us with the world's most destructive weapons (Bush, b, 2002).

Citatet kommer från Bush tal i State of the Union. Innan citatet har Bush beskrivit Irak som en regim som bland annat har använt giftgas för att mörda tusentals av sina egna medborgare och är fullt angelägna med att producera nya massförstörelsevapen. Vilket land han menar är ”*The world's most dangerous regimes*” implicerar att det är Irak det handlar om. Budskapet blir tydligt. Genom att förringa Irak på det sättet Bush gör kommuniceras en vedertagen rädsla om Iraks kapaciteter och intentioner. Irak påstås enligt Bush vara i full gång med produktionen och USA som stat behöver agera snabbt och beslutsamt för att utesluta risken för nya mer sofistikerade attacker. Signifikativt för demokratiska stater är att beslutsprocesserna tar tid men diskursen som förmedlas är att ingen tid finns att förlora om staten ska kunna skydda sig mot Saddam Husseins regim. Irak kan inte ses som ett potentiellt hot utan *är* ett nuvarande existentiellt hot som kräver åtgärder utanför de normala politiska beslutsprocesserna. Just Irak med Saddam Hussein i spetsen blev en tydlig hotbild i ett utdrag från the Cincinnati speech;

Members of the Congress of both political parties, and members of the United Nations Security Council, agree that Saddam Hussein is a threat to peace and must disarm. We agree that the Iraqi dictator must not be permitted to threaten America and the world with horrible poisons and diseases and gases and atomic weapons. Since we all agree on this goal, the issues is: how can we best achieve it? (Bush a, 2002).

Talet är adresserat till det amerikanska folket och synliggör en form av besatthet när det kommer till Irak och dess program av massförstörelsevapen. Diskursen handlar inte om huruvida Irak är en aktör som hotar USA och världsförordningen utan om att den amerikanska

administrationen har ett ansvar mot sin befolkning att ta till militära åtgärder mot Irak. Det förmedlas att det misslyckande som skedde den 11e september aldrig ska återupprepas och hur det ska uppnås blir tydligt i Bushs retoriska fråga. Med sättet som Bush framställer Saddam Hussein regim, verkar diplomatiska lösningar inte vara svaret på frågan. Om USA inte agerar i tid kommer inte bara USA utan hela omvärlden få genomlida förödande konsekvenser. Det förmedlas vidare i samma tal;

Understanding the threats of our time, knowing the designs and deceptions of the Iraqi regime, we have every reason to assume the worst, and we have an urgent duty to prevent the worst from occurring (Bush, a, 2002).

Det är viktigt att förstå att när diskurserna förmedlades befann sig USA redan i ett krigstillstånd. De hade invaderat Afghanistan och dessförinnan utlyst ”kriget mot terrorn”. Irak är inte enbart ett hot mot USA utan blev efter 11e septemberattackerna vår tids stora hot. De militära åtgärderna som genomförts mot Afghanistan var inte tillräckliga eftersom hotet från Irak beskrivs som omedelbart. Det förmedlas även att USA och den amerikanska militären har en plikt att eliminera hotet från Irak och det blir påtagligt att det fanns en röd tråd av beslutsamhet inom den dominerande diskursen. Denna plikt är inte enbart gentemot sina egna medborgare utan också att USA har en plikt att agera som moralisk ”världspolis”, som förmedlas tydligare från Bush tal i FN:s generalförsamling;

The United States has no quarrel with the Iraqi people; they've suffered too long in silent captivity. Liberty for the Iraqi people is a great moral cause, and a great strategic goal. The people of Iraq deserve it; the security of all nations requires it. Free societies do not intimidate through cruelty and conquest, and open societies do not threaten the world with mass murder. The United States supports political and economic liberty in a unified Iraq (Bush, c, 2002).

Diskursen som målas upp är USA som den goda, moraliska parten. Terrorattentatet den 11e september hade skett nästan exakt ett år innan Bush höll talet i generalförsamlingen och USA ansågs fortfarande som den ”sårade” sidan av konflikten. Bush målar upp USA:s moraliska kompass genom att särskilja den irakiska regimen från det irakiska folket. USA ville därmed förmedla ett budskap om att den irakiska regimen även var ett hot mot det irakiska folket. Diskursen orienterade sig efter att USA var den ”goda” parten och Saddam Husseins regim den ”onda”. Vidare är ett citat från samma tal.

Delegates to the General Assembly, we have been more than patient. We've tried sanctions. We've tried the carrot of oil for food, and the stick of coalition military strikes. But Saddam Hussein has defied all these efforts and continues to develop weapons of mass destruction. The first time we may be completely certain he has a -- nuclear weapons is when, God forbids, he uses one. We owe it to all our citizens to do everything in our power to prevent that day from coming (Bush, c, 2002).

Återigen målas det upp en hotbild om att hotet är här och nu. Det är att försök till diplomati och sanktioner inte är tillräckliga, den enda utvägen är militära åtgärder. Husseins produktion av massförstörelsevapen måste förhindras innan det är försent. Hotet om massförstörelsevapen och kärnvapen uppstod inte i Powells presentation utan hade en påtaglig närvaro i diskurserna innan Powells tal. USA blir även här den moraliska kraften men i bemärkelsen att det är dem som ska hindra Irak från att använda dessa vapen.

Epilog – Hur diskursen ändrades

Powell ska ha i ett privat sammanhang sagt till den dåvarande stabschefen i USA, Larry Wilkerson, att "*Jag undrar hur vi alla kommer att känna om vi sätter en halv miljon soldater i Irak och marscherar från ena änden av landet till den andra utan att hitta någonting*" (Schwartz, 2018). Detta är ett bakslag som Kirk et al., (2021) menar är en konsekvens som USA:s politiska administration än idag behöver jobba med. Powells försök till manipulering handlade inte enbart om att bevisen var fabricerade. De anläggningar där FN inspektörerna inte hittade några spår efter produktion av massförstörelsevapen var egentligen indikationer på att Irak faktiskt samarbetade med FN:s resolutioner. Enligt Schwartz (2018) hade samtliga vapen av den karaktären förstörts kort efter Gulfkriget.

Diskursen om USA:s invasion av Irak kom att förändras drastiskt när det stod klart att Irak inte innehade massförstörelsevapen. Collin Powell medger själv att han "*var en försäljare den dagen med en produkt framtagen av den amerikanska underrättelsetjänsten*" (Kirk et al., 2021). Användandet av satellitbilderna orsakade en skalig effekt och förädlade den kommunicerade diskursen om att det fanns kopplingar mellan Saddam Hussein, al-Qaida och 11e septemberattackerna. Av allt att döma ljög Powell medvetet. Faktumet att Irak inte innehade massförstörelsevapen kom som en chock för USA och dess koalitionsallierade. Diskursen kom att ändras från amerikansk beslutsamhet och omvärldens moraliska kompass till en total kollaps av USA:s internationella moraliska trovärdighet (Kirk et al., 2021). USA:s mest betrodda politiker hade haft fel och det började spekuleras i om fabriceringen var medveten. Tilliten till den amerikanska administrationens ifrågasattes även nationellt. I dokumentären hörs amerikanska medborgare själva säga "*Min regering har ljugit till mig så ofta att jag inte längre kan lita på dom*" och "*Det är ytterst allvarligt om vi inte kan lita på det som sägs i Vita huset*" (Kirk et al., 2021). Misstron skapade en diskurs om att alla resurser var ett slöseri och konspirationsteorier om att kriget motiverades med deras egna vinstintressen i olja började dyka upp.

Som plåster på såren valde administrationen att "*installera demokrati*" i Irak. Kriget i Irak kom därför att skifta från att handla om att intet göra ett omedelbart hot till att sprida demokrati. Som Powell själv säger var "*demokrati lösningen på säkerhetsproblemet*" (Kirk et al., 2021). Säkerhetsproblemet skiftade till att det kom att handla om ett säkerhetshot USA själva hade skapat. Spridningen av demokrati fick sig dock motgångar och massiva motreaktioner från omvärlden när det kom fram att amerikanska soldater hade utfört tortyr på irakiska invånare (Kirk et al., 2021). Innan invasionen byggde USA en diskurs och narrativ om sig själva som den "*goda*" parten i konflikten. Under konfliktens gång med flera inhumana skandaler och manipulerande på sin egna befolkning förlorade USA sin moraliska trovärdighet. Diskursen övergick till att se USA som den "*onda*" parten i omvärldens ögon och delvis av den egna befolkningen. Det irakiska folket blev de ockuperade syndabockarna.

8 Slutsatser

Säkerhetiseringsprocessen påbörjades inte med satellitbilderna och Collin Powells tal i FN. Säkerhetsdiskursen kring Irak hade påbörjats åren innan då Bush med sin administration hade påbörjat en rad diskursiva radikaliserings av Irak som en hotfull regim. Utan en förståelse för de dominerade diskurserna i USA under tidsförloppet kan säkerhetiseringsprocessen av satellitbilderna inte bli möjlig. Kopplingarna som Kirk et al. (2021) menar att Powell gjorde mellan Saddam Hussein, 11e septemberattackerna och al-Quaida fanns redan när Powell utförde sitt tal, det Powell lyckades göra genom satellitbilderna var en etos- och patosargumentation på det. Powell förädlade således en redan given diskurs men kunde genom att återmediera satellitbilderna skapa en säkerhetisering. Utan att förstå att satellitbilderna blev återmedierade kan säkerhetiseringen inte förklaras men Irak blev likaså lingvistiskt uttalad som ett säkerhetshot. De återmedierade säkerhetshoten som pekas ut i satellitbilderna (avsnitt 7.2) skapade en verklighetsuppfattning om att det existentiella hot USA upplevde av Iraks produktion av massförstörelsevapen. Den objektiva sanningen för Iraks militära faciliteter blev manipulerad, presenterad och bekräftad inom ett nytt medium för en publik som upplevde en osann verklighet. Det visuella gjorde det möjligt för Powell att manipulera och presentera en verklighet som han och den amerikanska administrationen redan trodde på. Genom att sammanfläta den givna diskursen, visuella objekt (satellitbilderna) och återmediering gjordes säkerhetiseringen och fabriceringen möjlig. Satellitbilderna gjorde det möjligt att agera i sanningsregimen och det finns en fara när det sker i en kontext för krigsretorik och internationella relationer.

Eftersom det visuella ofta antas ge bevisning som den objektiva sanningen blir det enklare för sändaren av budskapet att utesluta andra tolkningar. Den visuella makten för satellitbilderna grundar sig i att säkerhetiseringen går genom det visuella snarare än det textuella. Det visuella skapar en maktdynamik mellan sändare och mottagare när det sker i kontexten av en sanningsregim. Det blir även tydligt vilken makt satellitbilderna hade när det senare fastslogs att de var fabricerade. Satellitbilderna gav Powell en möjlighet att legitimera ett krig på falska grunder givet den dominerade diskursen och bilderna. Publiken avläser inte bilden fristående utan genom deras förväntningar givet den genre som fanns om Irak vid tidpunkten. Säkerhetiseringen och fabriceringen innebär att satellitbilder kan antas agera i en hegemonisk ställning. Den hegemoniska makten syftar till att de agerade i en sanningsregim på högsta politiska nivå och la grunden för en invasion utan uppbackning från omvärlden. Powell fick genom satellitbilderna möjlighet att förvräda satellitbilderna till den verklighet han själv upplevde. Att säkerhetiseringsprocessen tillskriver det visuella en maktställning kan därför anses som ett alarmerade händelseförlopp. Det visuella kan och ska inte agera i en sanningsregim. Satellitbilder bör betraktas som skopiska regimer som behöver styrkas med bevis från andra källor. Dock är det viktigt att tillägga att Saddam Husseins tystnad under denna tidsperiod införlivar satellitbilderna en viss maktställning, Powell hade fritt spelrum.

Att Powell och hans kollegor kunde manipulera omvärlden och säkerhetisera Irak på det sättet de gjorde är en reflektion av det kollektiva trauma som nationen upplevde under tidsperioden. Deras imperium var sårat och som den hegemoniska stat de är/var i omvärlden krävdes det en stark respons. Den svartvita tolkningen som de amerikanska aktörerna gjorde av den irakiska regimen kan inte ses som accepterad i ett demokratiskt samhälle. Oavsett om det råder en krissituation eller hur illa ”sårat” en demokratisk har blivit ska misstänksamhet och tvivel om säkerhetsaktörernas krigslegitimerande inte bara tillåtas utan uppmuntras och prioriteras. En

skepticism inom den amerikanska administrationen mot deras militära ambitioner kring Irak hade kunnat hejda en invasion på falska grunder. Då hade USA troligen fortsatt kunna bibehålla, både i de egna medborgarnas och omvärldens ögon, sin moraliska trovärdighet och tillit.

9 Referensförtäckning

Bergström, Göran - Boréus, Kristina (red.), 2018. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur. (536 s.)

Bleiker, Roland (ed), 2018. *Visual Global Politics*. London and New York: Routledge. 391 pp

Britannica. 2021. *Iraq War*. <https://www.britannica.com/event/Iraq-War/Occupation-and-continued-warfare>

Bush, George W (A). 7e Oktober 2002. *President Bush Outlines Iraqi Threat*. The Withe House. <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2002/10/20021007-8.html>

Bush, George W (B). 29e Januari 2002. *President Delivers State of the Union Address*. The Withe House. <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2002/01/20020129-11.html>

Bush, George W (C). 12e September 2002. *President's Remarks at the United Nations General Assembly*. The Withe House. <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2002/09/20020912-1.html>

Buzan, Barry - Wæver, Ole - De Wilde, Jaap. 1998. *Security: A New Framework For Analysis*. Boulder: Lynne Rienner Publishers. s.1-195.
https://books.google.se/books?id=j4BGr-Elsp8C&printsec=frontcover&dq=Security:A+New+Framework+For+Analysis&hl=en&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

Bärfverfeldt, Amalia och Vitai, Cindy. 2016. *När det osynliga blir synligt*. Kandidatuppsats, Lunds Universitet. Lunds Universitets arkiv.
<https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=8904805&fileOid=8904806>

Castenfors, Kerstin., Höstbeck, Lars., Rydqvist, John. 2008. *Informationshämtning och satellitbilder i den svenska krisledningsorganisationen*. FOI-R—2391—SE. FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut.

CBS News. 5e februari 2003. *Powell's Photos*. <https://www.cbsnews.com/pictures/powells-photos/9/>

C-SPAN. 2002. *U.S. President Specch*. <https://www.c-span.org/video/?172611-2/us-president-speech>

Does, Antonia. 2013. *Securitization Theory*. <https://books.openedition.org/iheid/719>.

Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik. (401 s.).

EveryCRSReport. 2003. *Iraq War: Background and Issues Overview*.
<https://www.everycrsreport.com/reports/RL31715.html>

Floyd, Rita. 2007. Human Security and the Copenhagen School's Securitization Approach: Conceptualizing Human Security as a Securitizing Move. *Human Security Journal*. vol.5. 38-49. https://www.academia.edu/7501047/Human_Security_and_the_Copenhagen_Schools_Securitization_Approach

Grayson, Kyle och Mawdsley, Jocelyn. 2019. 'Scopic regimes and the visual turn in International Relations: Seeing world politics through the drone', *European Journal of International Relations*, 25(2): 431–457.

Hansen, Lene. 2011. Theorizing the image for Security Studies: Visual securitization and the Muhammad Cartoon Crisis. *European Journal of International Relations*. 17(1) 51–74. DOI: 10.1177/1354066110388593

Jasani, Bhupendra. Niemeyer, Irmgard. Nussbaum, Sven. Richter, Bernd. Stein, Gotthard. 2009. *International Safeguards and Satellite Imagery Key Features of the Nuclear Fuel Cycle and Computer-Based Analysis* (1st ed.) Springer English/International eBooks 2009.

Kirk, Michael., (producent) Wisner, Mike., (producent) och Bennett, Philip (Producent). 2021. *USA och arvet efter 11 september* (dokumentärfilm, avsnitt 1 och 2). SVT – Dokument Utifrån. <https://www.svtplay.se/dokument-utifran-usa-och-arvet-efter-11-september>.

Mral, Brigitte. 2004. "We're a peaceful nation" War rhetoric after september 11. (Rapport 2004:5). Swedish Emergency Management Agency. <https://rib.msb.se/filer/pdf/27495.pdf>.

Powell, Colin L. 2003. 'Remarks to the United Nations Security Council,' US Department of State Archive. <https://2001-2009.state.gov/secretary/former/powell/remarks/2003/17300.htm>

Riksdagen. 2012. *Interpellation: Drönare*. https://www.riksdagen.se/sv/webb-tv/video/interpellationsdebatt/dronare_H010477

Rose, Gillian. (2016). *Visual Methodologies.: An Introduction to Researching with Visual Materials*, London: Sage Publishers. 465 pp.

Rymdstyrelsen. 2013. *Med blicken mot jorden – satellitbilder för samhällsnytta och forskning*.
https://www.rymdstyrelsen.se/contentassets/3cdd088084ff4a18b3bde30d7810e418/medblicke_nmotjorden_rymdstyrelsen.pdf

Schwartz, Jon. 2018. *LIE AFTER LIE: WHAT COLIN POWELL KNEW ABOUT IRAQ 15 YEARS AGO AND WHAT HE TOLD THE U.N.* <https://theintercept.com/2018/02/06/lie-after-lie-what-colin-powell-knew-about-iraq-fifteen-years-ago-and-what-he-told-the-un/>

Sjödahl, Annika. 2017. *Julkalendern – vidgad text, intertextualitet och adaption*.
<https://www.lr.se/inspiration/lasa/bloggar/annika-sjodahl/2017-12-03-julkalendern---vidgad-text-intertextualitet-och-adaption>

Weber, Cythia (2008). 'Popular visual language as global communication: The remediation of United Airlines Flight 93', *Review of International Studies*, 34(1): 137-153.
